

Els documents de Tarragona i de la comarca del Tarragonès que encara resten a l'Arxiu General de la Guerra Civil de Salamanca

Jordi Piqué Padró

1. INTRODUCCIÓ

Avui, dimarts dia 31 de gener de 2006, abans de lliurar el present article, les cinc-centes caixes, amb els dissortadament anomenats "papers de Salamanca", han ingressat en els dipòsits documentals de l'Arxiu Nacional de Catalunya a Sant Cugat del Vallès. Certament, és una bona notícia. Tanmateix, no puc deixar de sentir una sensació agredolça, si més no, ambivalent.

Les cinc-centes caixes contenen una part dels documents d'arxiu generats i rebuts per la Generalitat Republicana en l'exercici de les funcions que li eren pròpies, entre 1931 i 1939. Per tant, ni són papers ni són de Salamanca. Aquest conjunt de documents, però, només és una petita part de l'enorme massa documental, aproximadament unes 160 tones, que fou espoliada per l'exèrcit franquista entre l'estiu de 1939 i inici de 1940.

Durant els primers mesos de la guerra civil, guerra que cal recordar fou provocada per la rebel·lió militar contra el règim republicà legalment establert, era habitual que quan les tropes sollevades en el seu avanç anaven ocupant diferents poblacions de la zona que es mantenia fidel, els escamots de la falange, al mateix temps que es dedicaven a exercir la repressió a l'ample, també encenien fogueres purificadores on cremaven la premsa, els llibres i els arxius propietat dels partits polítics, sindicats, associacions o entitats que no s'havien adherit des del primer moment al cop d'estat.

Com en d'altres ocasions durant la guerra, en aquest aspecte, la intervenció dels nazis alemanys en el bàndol franquista també fou decisiva. Els agents de la Gestapo, que ja feia uns quants anys que exercien una repressió rigorosa, sistemàtica, amb molt d'ofici i gairebé científica, restaven astorats davant la pràctica primitiva dels colpistes espanyols, una acció, la de cremar els arxius de l'enemic, que més aviat recordava les revoltes carlines del segle XIX.

Així doncs, advertits i assessorats pels alemanys, el 27 d'abril de 1938 els franquistes creaven la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos. Per tant, aquest servei va entrar en funcionament en una data força tardana, divuit mesos després de l'inici del conflicte bèl·lic. A mitjan d'abril de 1938, quan les tropes franquistes ja havien ocupat Lleida, Gandesa, Ascó, Flix, Ulldecona i Alcanar i a Tortosa s'aturaven a la vora dreta de l'Ebre. Catalunya quedava definitivament aïllada de la resta de la zona republicana i la seva ocupació total era qüestió de mesos.

Aquest nou organisme, la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos tenia la funció de requisar tota la documentació necessària i útil per a poder proporcionar informació relativa a les persones sobre les quals s'havia d'exercir la repressió un cop guanyada la guerra. És a dir, una informació que havia de servir per a poder provar que centenars de milers de persones no combregaven amb el nou règim.

Era una operació militar, de guerra, que es va dur a terme de forma meticulosa i que fou realitzada amb eficàcia. Val a dir, però, atès que és força significatiu, que aquesta operació es va programar al detall just abans d'iniciar la campanya sobre Catalunya. És cert que el mètode de treball d'aquest organisme servirà i s'aplicarà després quan s'ocupen València i Madrid, però serà a Catalunya on es demostrarà tota la seva capacitat.

Els membres del servei encarregat de l'espòli disposaven d'uns llistats on es relacionaven totes les organitzacions polítiques i sindicals, els diaris, les conselleries i departaments oficials, els ajuntaments, les organitzacions marxistes, d'esquerres, nacionalistes o catalanistes, els centres d'instrucció pública, les organitzacions juvenils i infantils, les casernes militars, les audiències provincials i els diferents tribunals de justícia, així com els polítics i les personalitats del món cultural de Catalunya. És a dir, a priori, disposaven dels noms i les adreces de tots aquells que representaven la Catalunya republicana, o si més no, de tots aquells que representaven la Catalunya que no s'havia sotmès al jou franquista.

El servei comptava amb sis equips formats per més d'un centenar de persones organitzades en tasques d'oficina, equips de recollida, conductors, magatzem i personal de guàrdia. També hi col·laboraven la policia, la Falange i altres serveis de l'Estat franquista, com els de Recuperació Artística i el de Propaganda.

Així doncs, entre la data de la seva creació el 27 d'abril de 1938 i el juny de 1939, el servei va realitzar 1.400 escorcolls arreu de Catalunya. El resultat fou que havia tanta documentació requisada que fins i tot es va pensar inicialment en crear un centre a Barcelona per instal·lar-la. Finalment, però, es va decidir el seu trasllat en un comboi de ferrocarril, atès que no havien suficients camions per a traslladar el resultat de l'operació: més de 3.500 sacs de documentació, unes 160 tones.

Un cop descartada Barcelona com a ciutat per a dipositar aquella enorme massa documental, les saques foren traslladades a Salamanca i instal·lades a l'antic convent de San Ambrosio, al cor de l'Espanya nacional. En aquest lloc, tota la documentació requisada de la zona republicana, entre la qual hi havia la procedent de Catalunya, fou posada a disposició del Tribunal de Represión de la Masoneria y el Comunismo, el qual la classificà segons la seva utilització per donar suport a les acusacions sobre milers de persones que es trobaven amb causes obertes.

La classificació de la documentació duta a terme per ordre del tribunal només seguia el criteri de les causes iniciades pels tribunals militars la qual cosa, d'una banda, representà la disgregació de la unitat dels fons documentals, i, de l'altra, va permetre la destrucció o els robatoris de documents que no eren considerats útils per a l'acusació.

El Tribunal fou suprimit l'any 1963 i el dipòsit del convent de San Ambrosio fou posat a disposició d'alguns investigadors tot i que de forma molt precària. No fou fins l'any 1979 quan per Ordre ministerial es creà la l'arxiu de Salamanca integrat a l'Archivo Histórico Nacional de Madrid. Era una mena de delegació a la ciutat del Tormes que portava el nom afegit de Sección Guerra Civil.

Per a traslladar el resultat dels 1.400 escorcolls registrats arreu de Catalunya pel personal de la Delegación del Estado para la Recuperación de Documentos foren necessaris diversos camions i dotze vagons de ferrocarril. Ara, pel retorn, només ha calgut disposar de dues furgonetes blanques, que per prudència i seguretat, han viatjat de nit i gairebé han arribat al seu destí, després de dotze dies i una aturada forçosa a Madrid, sense previ avís i amb absoluta discreció.

Han passat seixanta-set anys des de l'espoli de la documentació, trenta-un anys des de la mort del dictador, vint-i-nou anys des de les primeres eleccions democràtiques a Espanya. Un Estat espanyol democràtic amb governs espanyols de diferent color polític: Unió de Centre Democràtic (1977-1982), Partit Socialista Obrer Espanyol (1982-1996), Partit Popular (1996-2004) i, finalment, dos anys més d'un govern socialista.

La reclamació des de Catalunya d'aquests documents es remunta a final de 1976, abans de les primeres eleccions democràtiques, quan Marcel·lí Moreta, diputat delegat de la Biblioteca de Catalunya donava comptes en el Ple de la Diputació de Barcelona de les gestions iniciades per tal de recuperar els documents d'arxiu de la Generalitat Republicana. Posteriorment, aquesta primera acció ha estat seguida de nombroses actuacions, interpel·lacions i proposicions no de llei, tant al Parlament de Catalunya, com al Senat i al Congrés dels Diputats, promogudes per diferents grups polítics.

L'any 1995 el Ministeri de Cultura creava la Junta Superior de Archivos i, posteriorment, un Patronat que havia de regir l'Arxiu de Salamanca. En ambdós casos, les diferents solucions aconsellades i aprovades pels aquests òrgans constituïts per l'Administració central foren desestimades.

A Catalunya, poc després, l'octubre de 2002, s'iniciaven diferents mobilitzacions ciutadanes impulsades per la imprescindible, laboriosa i constant Comissió de la Dignitat, actuacions cíviques que s'han anat desenvolupant fins ara i que, sortosament, encara continuen.

És obvi que sense fonts documentals no hi ha història. Per tant, la importància del patrimoni cultural i, en concret, del patrimoni documental, és evident, especialment pel que fa a les nacions sense estat, com és el cas de Catalunya. En aquest sentit, la recuperació del nostre patrimoni documental, tot just el que fou generat durant la primera experiència autonòmica catalana, adquireix una significació especial.

Possiblement, l'any 1939, el segrest de les 3.500 saques de documentació catalana no tenien només com a objectiu la repressió sobre les persones que es mantingueren fidels a la República. També podia haver-hi un intent d'esborrar les proves documentals que reflectien l'existència d'una Catalunya autònoma, tant pel que fa a l'àmbit polític com al cultural i a l'associatiu. Recordem-ho: sense documents no hi ha història i sense història es perd un dels fonaments bàsics de la nostra identitat nacional.

Així s'entén, no només a Catalunya sinó en el món. Més de cinc-cents catedràtics i professors de 205 universitats de 47 països, així com d'altres personalitats significatives del món de la cultura, la política, la història i l'art, varen signar la declaració promoguda per la Comissió de la Dignitat. En ella es reclamava la devolució a Catalunya, sense més dilacions, dels fons documentals de diverses institucions catalanes - no només de la Generalitat - que, des de 1939, es troben a Salamanca.

D'altra banda, tant la UNESCO com el Consell Internacional d'Arxius han promulgat directrius sobre com cal compensar aquestes confiscacions de documentació, tant en el cas de guerres entre estats com a conflictes dintre d'un estat. Les guerres i, especialment les del segle XX han provocat destrucció i desplaçaments il·legítims de documentació. Situació que ara a l'inici del tercer mil·lenni encara perdura. Els darrers conflictes de Bòsnia (bombardeig de la Biblioteca - Arxiu de Sarajevo), Kosovo (eliminació sistemàtica dels registres històrics i administratius) i Palestina (destrucció dels arxius de l'Autoritat Nacional Palestina a Ramala) ho corroboren.

El 18 de maig de 2004, el Congrés sorgit després de les eleccions del mes de març va fer un mandat al nou govern socialista per iniciar un diàleg amb la Generalitat de Catalunya per tal d'arribar a un acord. Es creà una comissió d'experts, integrada per juristes, historiadors i arxivers, les conclusions de la qual, en bona part foren assumides pel Consell de Ministres del 15 d'abril de 2005.

Després, tot això ha quedat formalitzat en la Llei del 15 de setembre de restitució a la Generalitat de Catalunya dels documents confiscats en motiu de la Guerra Civil Espanyola, la qual cosa ha permès la transferència de les 500 a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

L'aspecte més positiu de la Llei és el reconeixement de l'espoli franquista i la restitució de la documentació generada per la Generalitat de Catalunya i el Parlament de Catalunya. Per motius legals, la recuperació de la documentació sostreta a Catalunya és un dret de justícia que ara, finalment, troba compliment. D'altra banda, la devolució per part d'un govern central democràtic de la documentació segrestada per un govern feixista i dictatorial esdevé una reparació històrica que ara troba la seva compensació.

Tanmateix, els aspectes menys favorables són els requisits i procediments per a demanar el retorn dels documents de particulars i entitats privades (cal la identificació prèvia dels documents i acreditar la titularitat). Altrament, pel retorn dels documents espoliats als ajuntaments, el procediment per a regular el seu retorn es posposa a la futura Llei de la Memòria Històrica per a la qual es va crear una comissió el 18 d'octubre de l'any 2004 i, ara, encara no es possible preveure quan es presentarà.

És cert que durant el franquisme, com apunta Josep Cruanyes, gairebé un 90% del conjunt documental espoliat, és a dir aproximadament unes 140 tones, fou destruït i convertit en pasta de paper. Per la qual cosa, cal suposar que de tot el patrimoni documental català traslladat els anys 1939 i 1940, ja només es conservaven a Salamanca unes 16 tones. Així doncs, a banda de les cinc-centes caixes recentment retornades, encara resten a Salamanca centenars de milers de documents generats o rebuts a Catalunya.

A tall d'exemple, a continuació, sense cap voluntat de ser exhaustius, es relacionen els documents de la ciutat de Tarragona i de la comarca del Tarragonès que, després del retorn del dia 31 de gener, continuen dipositats a l'Arxiu de la Salamanca. És a dir, una relació prou aproximada, tot i que no complerta atesa la disbaixa dels inventaris de Salamanca, de la documentació d'ajuntaments, partits polítics i sindicats, així com d'associacions i particulars.

Cal esmentar que la majoria dels exemplars de les publicacions periòdiques espoliades, especialment el *Diari de Tarragona* i *Llibertat*, porten el segell oficial de l'Ajuntament de Tarragona. Per tant, seixanta-set anys després, aquests números dels principals diaris de la ciutat continuen mancants a la Biblioteca Hemeroteca Municipal.

Certament, hagués estat més fàcil retornar la totalitat dels documents catalans que foren confiscats i que encara restaven a Salamanca. Però no ha pogut ser. Les institucions i la societat civil catalanes, amb la Comissió de la Dignitat al capdavant, no volen ni poden donar el tema per resolt. Només cal esperar que no s'hagi d'esperar set dècades més.

2. RELACIÓ DE DOCUMENTS

SECCIÓ POLITICO SOCIAL - BARCELONA

Lligall 7

CNT – UGT. Relació d'informes polítics d'agents del Cos d'Investigació i Vigilància realitzat pel Consejo de Obreros y Soldados y demás cuerpos similares. (març 1937) (25 docs.)

Lligall 140

CNT – AIT. Comitè Comarcal del Tarragonès. Correspondència. (1936 – 1937) (18 docs.)

Lligall 230

UGT. Correspondència, actes de constitució, relacions d'afiliats i documentació adreçada a la Federació Local de Societats Obreres de Tarragona relativa als següents sindicats: Sindicat d'Infermers, Sindicat de Militars Retirats, Associació Professional de Periodistes, Sindicat del Transport Marítim, Secció Fusters, Societat d'Obrers del Port, Societat de Cambrers i Cuiners, Sindicat de Picapedrers, Secció de Miners, Sindicat de Metal·lúrgics, Sindicat de Funcionaris d'Hisenda i Comitè d'Enllaç CNT-AIT. (125 docs.)

UGT. Societat de Treballadors de la Terra. Actes d'incautació de la propietat rústica del terme municipal de Tarragona. (agost – setembre 1936) (38 docs.)

UGT. Documentació de la Federació Comarcal del Tarragonès relativa a notícies, actes, informes i nomenaments de la Defensa Marítima de Pescadors, del Comitè Gastronòmic, del Sindicat de Funcionaris d'Hisenda, del Sindicat d'infermers. Acta i nomenaments de la reunió del Sindicat de Treballadors de la Terra de Tarragona. (63 docs.)

Lligall 231

UGT. Constitució del Sindicat d'Obrers del Camp de la Canonja (1931) (1 doc.) Correspondència i circulars del Consejo Obrero del Sindicato Nacional Ferroviario de Tarragona. (127 docs.)

Lligall 304

Documentació relativa a la constitució d'ajuntaments de la comarca del Tarragonès (octubre 1936 – març 1937). (65 docs.)

Lligall 368

UGT. Acta d'incautació i inventari de l'edifici de les Germanes de la Companyia de Santa Teresa de Jesús de Tarragona (juliol 1936). (8 docs.)

UGT. Llibre d'Actes de la Federació Comarcal de Sindicats (setembre 1937 – octubre 1938). (76 pàg.)

Lligall 462

UGT. Circulars, correspondència i estatuts de la Federació Comarcal de Societats Obreres (febrer - juny 1937). (35 docs.)

UGT. Estatuts i llibre d'actes de l'Organització Telefònica Obrera Espanyola de Tarragona. (62 pàg.)

UGT. Circulars de la Federació Local de Societats Obreres. (21 docs.)

Lligall 483

UGT. Consejo Obrero del Sindicato Nacional Ferroviario de Tarragona. (30 docs.)

UGT. Circulars de la Federació Local de Societats Obreres de Tarragona (juliol – setembre 1937). (12 docs.)

Lligall 487

Ajuntament de Tarragona. Governació. Expedients de destitució consellers dels partits de dretes i substitució pels suplents de les llistes dels candidats d'esquerres. (03.08.1936) (8 docs.)

Ajuntament de Tarragona. Governació. Expedient de constitució del nou Ajuntament. (22.10.1936) (6 docs.)

Ajuntament de Tarragona. Governació. Relació de canvis de noms de carrers i saludes adreçats a l'alcalde Joaquim Fort. (octubre 1936) (42 docs.)

Lligall 501

UGT. Llibre d'Actes de la Delegació a Tarragona de l'Associació de Funcionaris de la Generalitat de Catalunya. (setembre 1936 – setembre 1937) (62 pàg.)

Lligall 514

Joventuts Llibertàries. Correspondència rebuda pel Comitè Comarcal. (abril – octubre 1937) (24 docs.)

Lligall 606

Fitxes de mestres de la província de Tarragona afiliats a la Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyament (FETE). (125 docs.)

Lligall 803

UGT. Llibre de socis de la Secció de Pintors i documentació de la Societat de Xòfers. (29 pàg.)

Lligall 844

UGT. Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyament (FETE). Acta de constitució de la secció local i documentació del Comitè Comarcal del Tarragonès: actes, proposta de destitució de mestres i relació d'afiliats. (27 docs.)

Lligall 848

CNT – UGT. Actes d'incautació dels Serveis Elèctrics Unificats de Catalunya. Control de les centrals elèctriques del Catllar i Puigdelfí. (46 docs.)

Lligall 850

UGT. Llibre d'actes de la Federació Local de Societats Obreres de Tarragona. (juliol 1931- març 1934) (74 pàg.)

Lligall 886

UGT. Correspondència i informes del Comitè de la Guàrdia Nacional Republicana, de la Societat d'Obrers Vaquers i Cabrers i del Sindicat de Mosaistes, Porlandistes i Pedra Artificial. (24 docs.)

UGT. Constitució del sindicat Peons del Ram de la Construcció. Carta de la Societat de Treballadors de la Terra del Catllar. (4 docs.)

Lligall 895

UGT. Correspondència de la Federació Local i acta del Sindicat de Ferroviaris del 9 de juliol de 1938. (8 docs.)

UGT. Llibre d'Actes de la Federació Local de la UGT de Reus. (octubre 1936 – juny 1937) (160 pàg.)

UGT. Correspondència de la Societat d'Obrers Boters de Reus i Tarragona. (21 docs.)

Lligall 908

UGT. Correspondència diversa i carta de la Cooperativa Agrícola de Vilallonga. (9 docs.)

Lligall 916

UGT. Actes de constitució i llistes d'afiliats dels sindicats: Federació Tabaquera, Sindicat de Treballadors de l'Estat, Sindicat d'Empleats Tècnics de Correus, Organització Telefònica Espanyola i Obrers Vaquers i Cabrers, Associació d'Esquiladores i Secció de Guixaires. (58 docs.)

Lligall 918

CNT. Estadística sindical i política de la comarca del Tarragonès. (10 docs.)

UGT. Actes de constitució de sindicats de Tarragona amb relació de membres dels comitès directius i nombre de socis: Sindicat la Unió de Cuiners, Cambrers i similars; Sindicat de Picapedrers; Sindicat Miner i Barrenero; Sindicat de Professions Liberals; Unió Obrera de Reposters i Pastissers de Tarragona; Militars Retirats Antifeixistes; Associació de Funcionaris d'Hisenda; Associació Constructors de Calçat; Societat de Dependents Barbers i Perruquers La Única. Actes de constitució de sindicats d'Altafulla, Salou, Tamarit, Torredembarra, Vespella, Vilallonga i Vila-seca. (53 docs.)

UGT. Actes de constitució del Sindicat La Naval, de la Societat d'Obrers i Empleats de les Obres del Port de Tarragona i de la Societat de Remitgers La Defensa Marítima. d'Actes del Sindicat de Defensa Marítima. (maig 1936 – octubre 1938) (25 docs.)

UGT. Llibre d'actes de la Societat Tipogràfica de Tarragona. (1914-1920) (87 pàg.)

Lligall 945

UGT. Llibre d'Actes de la Federació Espanyola de Treballadors de l'Ensenyament. (març 1937 – febrer 1938) (108 pàg.)

Lligall 1060

CNT. Documentació de la Col·lectivitat Agrícola de Vila-seca. (juliol 1937) (3 docs.)

Lligall 1093

UGT. Actes de constitució de sindicats de Treballadors de la Terra amb el nombre de socis i relació de dirigents de les següents poblacions: la Canonja, Constantí, el Catllar, el Morell, La Nou de Gaià, Pallaresos, Perafort, Puigdelfí, Renau, la Secuita, Salomó, Tamarit, Torredembarra, Vespella. (agost – novembre 1936) (53 docs.)

Lligall 1094

CNT. Correspondència del Sindicat Únic de la Metal·lúrgia de Tarragona. (novembre – desembre 1937) (5 docs.)

Carta del Sindicat d'Obrers del Camp de la Canonja (1 doc.)

Lligall 1170

Joventuts Llibertàries de Tarragona. Correspondència (setembre – novembre 1937) (3 docs.)

FAI. Comitè Comarcal de Tarragona. Correspondència. (25 docs.)

Entesa Republicana de les comarques tarragonines. Correspondència. (1930) (79 docs.).

UGT. Comitè d'intervenció de la Secció de Xòfers de Tarragona "Taxis Col·lectius". (65 docs.)

Lligall 1182

Actes de la Societat d'Obrers i Empleats del Port de Tarragona. (1932 – 1933) (75 pàgs.)

Lligall 1185

CNT. Llibre d'actes del Sindicat Obrer de la Indústria Tèxtil de Torredembarra (7 docs.)

Lligall 1210

UGT. Federació Local de Societats Obreres. Correspondència enviada per diferents sindicats (8 docs.)

Lligall 1213

UGT. Llibre d'actes del Sindicat de Guixaires. (agost – novembre 1937) (5 docs.)

Lligall 1282

UGT. Federació Local de Societats Obreres. Circulars, correspondència i un carnet d'afiliat al CADCI (8 docs.)

Lligall 1285

Cercle Republicà Radical de Tarragona. Correspondència i propostes de socis. (1931 – 1934) (56 docs.)

UGT. Relació d'afiliats del Sindicat del Transport Marítim (6 docs.)

Lligall 1287

Joventut Federal de Tarragona. Llibre d'actes (maig 1932 – juny 1936) (60 pàg.)

CNT. Acta de constitució i estatuts del Sindicat Únic de l'Ensenyança i Professions Liberals de Tarragona (7 docs.)

Lligall 1317

UGT. Correspondència rebuda per la Societat Tipogràfica de Tarragona. (2 docs.)

Lligall 1322

CNT – AIT. Correspondència del Sindicat d'Indústries de la Construcció, Fusta i Decoració. (gener 1938) (8 docs.)

Lligall 1331

UGT. Comitè Comarcal: estadística de la junta municipal agrària de Vilallonga, informe del Sindicat d'Obrers del Camp de la Nou de Gaià, constitució del Sindicat Agrícola de la Canonja, informe de l'aturada dels pescadors de l'agost de 1937 i correspondència diversa de la Federació Local de Societats Obreres. (25 docs.)

UGT. Actes i correspondència dels sindicats agrícoles de Bonastre, Constantí, Creixell, el Morell, Torredembarra i de la Federació Comarcal de la UGT (59 docs.)

Lligall 1352

CNT. Secció de Vigilants Nocturns de Tarragona. (28 docs.)

Ajuntament de Tarragona. Correspondència rebuda per l'alcalde de Tarragona, Ramon Boronat Pontons, sobre la campanya Segell Pro - infància i sobre la construcció de refugis. (abril – agost 1937) (20 docs.)

Lligall 1373

UGT. Llibre d'Actes de la Societat Obrera d'Obrers i Empleats de la Junta d'Obres del Port de Tarragona. (setembre 1936 - juny 1937) (70 pàg.)

UGT. Federació Comarcal de Societats Obreres. Circulars. (16 docs.)

Lligall 1387

ERC. Afiliats de Bonastre, Roda de Berà i Salomó (6 docs.)

Lligall 1388

CNT-UGT. Actes i correspondència rebuda pel Comitè d'Enllaç del Magisteri de Tarragona. Relació dels afiliats al Sindicat Nacional de Mestres de Tarragona. (46 docs.)

Lligall 1422

Ajuntament de Tarragona. Actes de la Comissió de Govern (03.01.38-25.11.38). Informe de la Comissió d'Administració i Control de la Propietat Urbana de Tarragona. Actes del Comitè Local del Segell Pro – Infància. (204 docs.)

Lligall 1426

Joventut Federal d'ERC. Correspondència diversa de les comarques tarragonines. (gener - juliol 1936) (62 docs.)

Lligall 1434

UGT. Documentació del Consejo Obrero Norte del Sindicato Nacional Ferroviario. (novembre 1936 – febrer 1938) (53 docs.)

Lligall 1437

ERC i Joventut Federal. Correspondència i comunicats. (1933-1936) (60 docs.)

Lligall 1438

Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya (JSUC). Qüestionari sindical agrari. (13 docs.)

Lligall 1444

ERC. Estadístiques de centres republicans federals de pobles de la comarca de maig de 1934 i documentació comarcal anterior a l'estiu de 1936. (20 docs.)

ERC. Acta d'incautació de l'edifici de les Escoles dels Germans de la Doctrina Cristiana. (38 docs.)

CNT. Actes i correspondència de la Federació Local de Sindicats Únics de Tarragona i documentació del Sindicat Únic de Petrolis. (1936 – 1938) (80 docs.)

Lligall 1482

CNT. Actes del Sindicat Nacional Ferroviari Consell Obrer de Tarragona (76 pàg.).

UGT. Constitució i estatuts del Sindicat d'Auxiliars i Treballadors de Farmàcia i Laboratori de Tarragona i de la Societat d'Obrers Sastres. Acta de constitució i relació d'afiliats de la Societat Obrera de Treballadors del Camp de Perafort i Pobla de Mafumet. Documentació del Sindicat Obrer de la Indústria Tèxtil de Torredembarra i dels Sindicats d'Oficis Varis de Renau, Salomó i Vila-seca. (42 docs.)

Lligall 1492

UGT. Actes d'incautació de la propietat rústica de la Societat de Treballadors de la Terra de Tarragona. (agost – setembre 1936) (8 docs.)

Lligall 1567

UGT-CNT. Relacions de personal de les impremtes intervingudes i certificats del Sindicat de Xòfers. (12 docs.)

SECCIÓ POLÍTICO SOCIAL – ARAGON

Carpeta 82

Sanitat militar de la Segona Columna Antifeixista Sud – Ebre. Tren de transport de la Columna Tarragona (1936 – 1937)

Carpeta 87

Estat de la Columna Mixta de Defensa de Costes de Tarragona (1936 – 1937)

SECCIÓ POLITICO SOCIAL - MADRID

Lligall 615

CNT. Correspondència de la Federació Local de Sindicats Únics. Sol·licituds d'ingrés del Sindicat de Professions Liberals. Informe del Sindicat de Professions Liberals de Tarragona titulat: "El consejero Sbert i no el CENU". (49 docs.)

Lligall 2007

UGT. Actes de constitució i correspondència de sindicats d'Altafulla, Bonastre la Canonja, Constantí i el Catllar. Actes d'intervenció de la propietat rústica de Tarragona. (225 docs.)

UGT. Actes del Comitè Comarcal d'Intervenció d'Indústries. Actes d'incautació i d'intervenció d'indústries de diferents sindicats ugetistes, especialment de la Societat de Defensa Marítima (156 docs.)

Lligall 2552

UGT. Correspondència rebuda per la Federació Local de Tarragona. Exposició del Consell Municipal del Morell sobre els robatoris efectuats per l'Exèrcit Republicà. (nov. 1938) (21 docs.)

TRIBUNAL ESPECIAL PARA LA REPRESIÓN DE LA MASONERIA Y EL COMUNISMO / FICHERO DE LOGIAS Y ASUNTOS

Caixa 781-A 16

Logia Ciclópea de Tarragona. (1890-1891) (23 docs.)

Caixa 781-A 17

Logia Fortaleza 114 de Tarragona. (1881) (6 docs.)

Caixa 781-A 18

Logia Equilátero de Tarragona. (1890) (10 docs.)

Caixa 781-A 19

Logia Luz de Tarragona. (1933-1934) (4 docs.)

Caixa 781-A 20

Logia Tàrraco de Tarragona (1935) (23 docs.)

SECCIÓ POLÍTICO SOCIAL – MILITAR

C - 2130

Jefatura de Sanidad de Tarragona. Expedients personals (1936 – 1938)

C - 2390 A 2403

Hospital de Sang de Tarragona. Fitxes d'hospitalitzats (1937 – 1939)

C - 2473

Hospital de Sang de Tarragona. Fitxes d'hospitalitzats (1937 – 1939)

SECCIÓ POLÍTICO SOCIAL – VARIA MILITAR

49 PS

Hospital Militar de Tarragona. Direcció. Llibre de reconeixements de caps i oficials (gener 1918 – febrer 1936) (88 pàgs.)

SECCIÓ POLÍTICO SOCIAL – DOCUMENTACIÓ PARTICULAR

C 705/1

Casa asilo de Sant Josep de Tarragona (1932 – 1933)

SECCIÓ POLÍTICO SOCIAL - PREMSA I PROPAGANDA

Camí.

CNT – AIT. Portaveu del SUEPL. Secció Magisteri. CNT – AIT.
Tarragona,
1937, núm. 12
Sig. Per 142/1

Diari de Tarragona

CNT- AIT. Portaveu de la CNT.
Tarragona,
1937: números 23 / 294 (falten 85 números)
1938: números 1 – 60 (falta el número 58)
Sig. Per 142/1-2

19 de juliol

Diari comarcal antifeixista.
Tarragona,
1938: números 91, 93, 98
Sig. Rev 138/2

El Guerrillero

Semanario del Regimiento número 2 – 3a. División.

Tarragona,

1937: número 5

Sig. Rev 26/21

Llibertat

Portaveu del Front Antifeixista de Tarragona.

Tarragona,

1936: números 1 – 138

1937: números 139 – 444 (falten 177 – 213)

1938: números 445 - 502

3. BIBLIOGRAFIA CONSULTADA

ANDREU DAUFÍ, Jordi; CAMPOS GONZÁLEZ, Isabel; DOMINGO BASORA, Joan. “El cas dels papers catalans a Salamanca: hem perdut els papers?”. *Revista electrònica BiD: textos de biblioteconomia i documentació*, Barcelona, desembre 2002, núm. 9.

BERNAL CERCÓS, Àngels. “Els aspectes tècnics relacionats amb la polèmica sobre el retorn de la documentació catalana que es troba a l'Archivo General de la Guerra Civil española, a Salamanca”. *Butlletí de l'ANC*, gener 2003, núm. 3.

BERNAL CERCÓS, Àngels; CASADEMONT DONAY, Miquel; MAYANS PLUJÀ, Antoni. *La documentació catalana a Salamanca: l'estat de la qüestió, 1936-1939*. Barcelona: Associació d'Arxiviers de Catalunya, 2003.

COMISSIÓ DE LA DIGNITAT. *Volem els papers. La lluita per la repatriació dels “Papers de Salamanca”*. Lleida: Pagès Editors, Col·lecció Guimet, 78, 2004.

CRUANYES TOR, Josep. *El papers de Salamanca. L'espoliació del patrimoni documental de Catalunya*. Barcelona: Edicions. 62, 2003.

CRUANYES TOR, Josep. “L'espoliació del patrimoni documental i bibliogràfic de Catalunya durant la guerra civil espanyola (1937-1939)”. *Lligall*, Barcelona, 2002, núm. 19.

DÍEZ DE LOS RÍOS SAN JUAN, María Teresa (dir.); *Inventari de la documentació de la Generalitat de Catalunya al Archivo Histórico Nacional Sección Guerra Civil*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1992.

PIQUÉ PADRÓ, Jordi. “La documentació de la Catalunya republicana dipositada en arxius de l'Estat”. *Missiva*, Tarragona, 1995, núm. 11

Publicat a:

La II República al Camp de Tarragona

Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver del
Camp de Tarragona, Tarragona, 2006, pàgs. 287-304